

## **Raport z Ogólnopolskiego Sprawdzianu Kompetencji Trzecioklasisty „OPERON 2016” w Szkole Podstawowej nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie**

Ogólnopolski Sprawdzian Kompetencji Trzecioklasisty odbył się 14 kwietnia 2016r. Wzięło w nim udział 114 uczniów z pięciu klas trzecich Szkoły Podstawowej nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie.

Ogólnopolskim Sprawdzianem Kompetencji Trzecioklasisty miał na celu podsumowanie pierwszego etapu edukacji.

Dostarcza on szkołom, nauczycielom i rodzicom informacji o pracy uczniów w zakresie różnych kompetencji: czytania, pisania, wiedzy o języku, sprawności rachunkowej oraz praktycznych umiejętności w rozwiązywaniu zadań matematycznych. Wyniki tego sprawdzianu mogą również pomóc w analizie postępu w nauce poszczególnych uczniów – po zestawieniu ich z wynikami sprawdzianu po szóstej klasie. Dzięki temu można przekonać się, czy potencjał ucznia został dobrze wykorzystany.

Sprawdzian składał się z dwóch części: z badania umiejętności językowych i umiejętności matematycznych. Za każdą część można było zdobyć po 20 punktów.

### **UMIEJĘTNOŚCI JĘZYKOWE**

Badanie umiejętności językowych obejmowało:

- Czytanie ( wydobywanie informacji i interpretacja tekstu)
- Pisanie ( strona znaczeniowa tekstu i strona formalna tekstu)
- Elementy wiedzy o języku

#### **CZYTANIE**

Badanie z zakresu czytania dotyczyło sprawdzenia umiejętności:

- ✓ wyszukiwania informacji zawartych w tekście,
- ✓ wyciągania wniosków na podstawie przeczytanego tekstu,
- ✓ wnioskowania.

Wyniki badań wskazują, że należy położyć nacisk na rozwijanie umiejętności:

- ✓ wyszukiwania i przekształcania informacji w tekście,
- ✓ interpretacji tekstu,
- ✓ czytania i rozumienia dłuższych tekstów literackich realistycznych i fantastycznych.

### **PISANIE**

Badanie z zakresu pisania dotyczyło wykazania się przez uczniów umiejętnością:

- ✓ dotyczącą pisania tekstu w formie listu,
- ✓ redagowania tekstu na dany temat,
- ✓ redagowania tekstu poprawnego pod względem językowym,
- ✓ przestrzegania podstawowych norm ortograficznych i interpunkcyjnych,
- ✓ budowania spójnej wypowiedzi,
- ✓ czytelnego zapisywania tekstu.

Efekty badań wskazują, że należy położyć nacisk na rozwijanie umiejętności:

- ✓ konstruowania wypowiedzi różnych typów,
- ✓ wyrażania myśli i spostrzeżeń w postaci poprawnych składniowo wypowiedzi,
- ✓ tworzenia form wypowiedzi o charakterze twórczym i użytkowym.

### **ELEMENTY WIEDZY O JĘZYKU**

Badanie z zakresu elementów wiedzy o języku dotyczyło sprawdzenia umiejętności:

- ✓ wskazywania rodzin wyrazów,
- ✓ zapisywania wyrazów w kolejności alfabetycznej,
- ✓ przeliczania głosek, liter i sylab w wyrazach,
- ✓ rozróżniania części mowy.

Wyniki badań wskazują, że należy położyć nacisk na rozwijanie umiejętności:

- ✓ wzbogacania zasobu słownikowego i stosowania ćwiczeń frazeologicznych w połączeniu z twórczym pisaniem tekstów oraz ich stylistycznym przekształcaniem,
- ✓ rozumienia wyrazów wieloznacznych i bliskoznacznych,
- ✓ znajomości układania wyrazów w porządku alfabetycznym

- ✓ stosowania w praktyce zasad gramatycznych, ortograficznych zamiast pamięciowego ich opanowania,
- ✓ konstruowania części mowy poprzez analizowanie własnych tekstów pisarskich.

### **WNIOSKI OGÓLNE**

Oprócz wymienionych wniosków szczegółowych dotyczących rozwijania poszczególnych umiejętności językowych badania prezentują dodatkowo wnioski ogólne dotyczące wszystkich badanych uczniów klas III.

Należy położyć większy nacisk na:

1. Czytanie tekstów w różnych celach: dla zdobywania wiedzy i własnej przyjemności.
2. Zachęcanie do czytania w klasie i poza nią różnego rodzaju tekstów: literackich, popularnonaukowych, informacyjnych i matematycznych.
3. Stwarzanie uczniom okazji do wyrażania własnych opinii i dyskusji o przeczytanych tekstach.
4. Stwarzanie możliwości większej aktywności pisarskiej.
5. Wzbogacanie zasobu słownikowego poprzez zabawy i gry słowne ułatwiające poznawanie znaczeń wyrazów w różnym kontekście.
6. Umożliwienie uczniom eksperymentowania z uzupełnianiem zdań według ich własnych pomysłów, bez wprowadzania szczegółowej wiedzy o języku; dzięki temu zyskują one świadomość znaczenia konstrukcji składniowej wypowiedzenia.

### **MATEMATYKA**

Badanie wiedzy matematycznej obejmowało umiejętności:

1. wykonywania obliczeń na czterech podstawowych działaniach matematycznych,
2. rozpoznawania znaków rzymskich,
3. tworzenia liczb trzycyfrowych z podanych cyfr,
4. rozwiązywania zadań tekstowych (porównywanie różnicowe, nietypowa struktura, obwód prostokąta i czas),

5. posługiwania się jednostkami miar,
6. czytania tekstu z danymi (wydobywanie i wykorzystanie danych).

### **LICZENIE I SPRAWNOŚĆ RACHUNKOWA**

Badanie z zakresu liczenia i sprawności rachunkowej dotyczyło sprawdzenia umiejętności:

- ✓ wykonywania działań matematycznych,
- ✓ porównywania różnicowego.

Wyniki badań wskazują, że należy położyć nacisk na rozwijanie umiejętności:

- ✓ samodzielnego dochodzenia do wyników obliczeń,
- ✓ tworzenia własnych strategii obliczeniowych oraz dyskusowania o ich silnych i słabych stronach,
- ✓ analizowania błędów obliczeniowych i poszukiwania ich przyczyn.

### **UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE**

Badanie z zakresu umiejętności praktycznych dotyczyło wykazania się przez uczniów umiejętnością:

- ✓ obliczeniami kalendarzowymi,
- ✓ obliczeniami zegarowymi,
- ✓ odczytywania godzin na zegarze wskazówkowym,
- ✓ obliczania obwodów prostokątów,
- ✓ określenia położenia przedmiotów w przestrzeni względem siebie,
- ✓ układania liczb trzycyfrowych.

### **ROZWIĄZYWANIE ZADAŃ TEKSTOWYCH**

Badanie z zakresu umiejętności rozwiązywania zadań tekstowych dotyczyło wykazania się przez uczniów umiejętnością:

- ✓ ustalania sposobów obliczania danych zawartych w treści zadań,
- ✓ kolejności wykonywania działań matematycznych,
- ✓ konstruowania odpowiedzi do pytań matematycznych.

Wyniki badań wskazują, że należy położyć nacisk na rozwijanie umiejętności:

- ✓ analizowania sensu i przydatności informacji podanych w zadaniu,
- ✓ wykorzystywania rysunków przy rozwiązywaniu zadań tekstowych,
- ✓ korzystania z różnorodnych narzędzi przy rozwiązywaniu zadań tekstowych o realistycznym charakterze (np. zegara, kalendarza),
- ✓ samodzielnego sprawdzania poprawności rozwiązania zadania tekstowego dzięki upewnieniu się czy uzyskana odpowiedź spełnia warunki podane w zadaniu oraz czy obliczenie zostało wykonane prawidłowo,
- ✓ rozumienia pojęcia obwodu i jego obliczania.

### **WNIOSKI OGÓLNE**

Oprócz wymienionych wniosków szczegółowych dotyczących rozwijania poszczególnych umiejętności matematycznych badania prezentują dodatkowo wnioski ogólne dotyczące wszystkich badanych uczniów klas III.

Należy położyć większy nacisk na:

1. Wykorzystywanie gier i zabaw dydaktycznych tworzących uczniom warunki do doskonalenia umiejętności arytmetycznych.
2. Manualne (enaktywne) i rysunkowe (ikoniczne) wykonywanie obliczeń dzielenia przez mieszczanie i przez podział.
3. Umiejętności rozwiązywania zadań własnymi metodami (bez wcześniejszego pokazywania „wzoru” i nakłaniania uczniów).
4. Tworzenie okazji do rozwiązywania nietypowych zadań (nadmiar danych, nietypowa struktura...).
5. Samodzielne wymyślanie treści zadań typowych i nietypowych.
6. Tworzenie sytuacji dydaktycznych ukazujących użyteczność matematyki w życiu codziennym.

Opracowała:

mgr Anna Frączek,  
mgr Grażyna Pakuła